NĂM THỨ MƯỜI MỘT. — SỐ THỨ 2002

RESIDENCE SUPERIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

MỖI SỐ 0$05

NGÀY THỨ TƯ 21 NOVEMBRE 1923

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N°1701

BÁO:

	Trung Bắc Tân Văn	Nông Cổ Mín Đàm	Đông Pháp	Tribune Indigène	Avenir du Tonkin	Volonté Indochinoise	Opinion	Tiếng Dân	Annam Nouveau	Tràng An	Thực Nghiệp Dân Báo	Việt Báo
Một năm.	6$00	6$00	6$30	6$50	6$50	6$00	12$00					
Các lang và	»	5.00	3.00	3.00	9.00	»						
Các công-sở	»	5.00	3.00	3.00	9.00	»						
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00						
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00						
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00						

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-Y-LOÃN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TELEPHONE N° 189

ANNONCES
Décomptées à raison de 5 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . . 0$20 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Lớp dạy văn-chương ở trong trường Cao-đẳng

Ở trong trường Cao-đẳng mới lập thêm một ban giảng diễn về văn-chương cho công-chúng bắt luận người Pháp người Nam, ai có xin cái thẻ của sở Học-chính cấp cho cũng được vào nghe giảng; những người Nam ta ai đã thông hiểu tiếng Pháp sẽ được có chỗ học thêm mà nếm cái mùi văn-học của nước Đại-pháp là một thứ văn-học rất phong-phú, rất hoa-mỹ, rất tinh-tuý, từ xưa đến nay đã từng truyền bá được biết bao nhiêu là tư-tưởng hay, học-thuật tốt, gây dựng hun-đúc nên biết bao nhiêu là những nhân-vật có giá-trị trong thế-giới, khắp trong học-giới hoàn-cầu nầy đâu cũng công-nhận như thế mà chính ở xứ mình, từ khi có Pháp-học thâu-nhập tới, kẻ thức-giả ai cũng lấy làm ước-ao khao-khát, mong cái văn-học ấy có một tia ánh sáng chói rọi đến cái nhà tri-thức u-ám của ta.

Vậy cứ xét về cái phương-diện học-vấn thì ta trông cái lớp học này, các nhà Pháp-học tất có một cái khuynh-hướng rất mạnh, tất xô nhau mà vào học, tất cố công cùng sức mà theo cho tới được mục-đích, thâu-thái được cái tư-tưởng học-thuật của người Đại pháp để bồi đắp cái cơ-sở văn-học, phát-dương cái tinh-hoa văn-học cho nước mình.

Nhưng lại xét về một phương-diện khác thì có người e là lớp học này người mình để thường không lấy gì làm đậm-đà cho lắm, để thường không được hoan-nghênh cổ-vũ lắm như những khi mở ban học pháp-chính, mở ban học sĩ hoạn ngày xưa. Vì cái chi đi học của người mình với cái chi đi học của người ta vốn khác xa nhau lắm. Người ta đi học là để cầu khẩn cầu biết, lúc nhỏ học phổ-thông là học lấy cái tri-thức làm người, lúc lớn học chuyên-môn là học lấy cái năng lực doanh nghiệp, tiến lên một bậc nữa mà học đến những ban văn-chương, cách-trí, thiên-văn, địa-chất các khoa học cao-đẳng v. v. là học để dò xét cái bí-hiểm của trời đất, xiển-minh cái nghĩa-lý cho đời người, chứ không có cái học để mà mua chuốc hư-danh, bón-cầu cận-lợi. Người mình đi học mà có được cái mục-đích chính đáng, cái tôn-chỉ cao-xa như thế thì phần ít lắm; xưa kia học chữ Hán thì cái chỉ đi học chỉ cốt tại làm ông cống ông nghè; bây giờ học chữ Pháp thì cái chỉ đi học cũng lại chỉ cốt làm quan tham quan đốc; học gì thì học mà cái khuynh-hướng cũng chỉ có cái danh với cái lợi, chứ không có cái khuynh-hướng về sự học bao giờ; gọi là học phổ-thông mà giá không có cái bằng sơ-học, thành-chung-học có thể lần được cái bước thang lên trường này trường khác, có cái hi-vọng chức lớn lương nhiều, gọi là học chuyên môn mà giá tốt-nghiệp ở trường học rã, không có cái địa-vị sẵn sàng tháng tháng được trăm đồng trở lên thì có khi cũng không được mấy người chịu uổng-phí cái công đèn sách mười năm mà về nhà làm ruộng, làm thợ, làm nghệ nọ nghiệp kia, đi chữa thuốc rong hoặc đi dạy học mướn. Nay cái lớp học văn-chương mới mở này, theo học ở đó có được cái danh gì hay cái lợi gì không? Cái lợi nghe rộng biết nhiều, cái danh trở nên người thông-thái, nhưng cái danh cái lợi ấy lại không phải cái danh cái lợi mà người mình thường vẫn hằm-hở ước mong; cái danh cái lợi độc-nhất vô nhị của người mình là cái danh gọi quan nầy quan nọ, cái lợi có bổng tốt, có tiền nhiều thì không trông vào cái sự học nầy được gì cả. Lớp học này là một lớp học dạy theo như các trường đại-học ở bên Tây, chỉ có thầy dạy, có bài học mà không có thì-cử bằng-nọ bằng-kia; người theo học chỉ có cái hi-vọng nghe rộng biết nhiều, may ra trở nên một người thông-thái mà không bao giờ có cái hi-vọng làm được quan nầy quan nọ, có bổng tốt có tiền nhiều. Cứ theo cái chỉ đi học của người mình thuở nay thì đối với lớp học này, tưởng không lấy gì làm đậm-đà cho lắm, không sao hoan-nghênh cổ-vũ cho được bằng những khi mở ban học pháp-chính, mở ban học sĩ-hoạn ngày xưa.

Ôi! sự học là cái của báu thứ nhất ở đời, học thêm được một điều thì ích lợi cho thân mình, cho nước mình được một điều, không ai có chút thì-giờ nào dư mà không nên cống hiến vào sự học cả; huống lại là cái học văn-chương của Đại-pháp, người thế-giới xô nhau tới học tại các đại-học đường bên Pháp mỗi năm biết bao-nhiêu người mà kể; người ta còn không quản lao-phí mà tìm-tòi nghiên-cứu lấy cái tư-tưởng học-thuật rất phong phú, rất hoa-mỹ, rất tinh-tuý đó; người mình mang tiếng là được nhờ người Đại-pháp làm thầy hướng-đạo, thật sức mình học được đến đâu thì người Đại-pháp cũng sẵn lòng dạy mình đến đấy, lớp học văn-chương mới mở ra đó chẳng là đắt cho người mình lên tới cái bậc văn-học Cao-đẳng hơn trước nhiều lắm dư? Nếu cái khuynh-hướng của mình về Pháp-học mà chỉ đến kiếm gạo là hết, không còn có cái hi-vọng cao xa gì nữa thì chẳng là thấp kém lắm dư? Ta chắc rằng cái óc hư-danh cận-lợi của người mình đến nay cũng đã gột rửa được nhiều, nhất là những người đã có theo đòi Pháp-học thì tất cũng đã có cái chí cầu học cao hơn trước, dù cái lớp học này không phải là cái bước thang cao-khoa hiển-hoạn, không mong theo học rồi kiếm được một cái địa-vị tốt, mưu được một cái lương bổng cao, nhưng vì một cái nền văn-chương tốt đẹp, một cái kho tư-tưởng học-thuật phong-thiệm dồi-dào mà học để lấy cái thực ích cho thân mình, cho nước mình về sau, thì người vào học chắc cũng đông mà ai nấy cũng cố công cùng sức theo học cho đạt tới được cái hi-vọng cao xa của mình vậy.

T.

MỘT CUỘC BAY NHANH NHẤT XƯA NAY

Phi hành trung úy Hoa-kỳ Williams bay một giờ được 392 kilomètres

Trong một cuộc thi bay ở Hoa-kỳ tháng trước đây, trung úy A-y. Williams bay được 200 kilomètres, trong 30 phút 36 giây, tính ra đồ đồng một giờ được 392 kilomètres, thế là trung úy chiếm-khôi thế-giới về việc bay nhanh. Ngày 29 Mars trước đây, trung-úy Maughan đã bay được 380 kilomètres 751 trong một giờ, và ngày 14 Octobre 1922 đã có người bay được 331 km. 465.

Cái máy bay của trung-úy bay là một cái máy hai từng cánh, động-cơ sức được 500 mã-lực.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 20 Novembre 1923

Hội-đồng các quan đại-sứ

Hội-đồng các quan đại-sứ lại hoãn không hội-nghị, vì các quan đại-sứ nước Anh và nước Bỉ chưa tiếp được mệnh-lệnh nhất-định của bản chánh-phủ. Có lẽ ngày hôm nay thì các đại-biểu sẽ họp ý nhau.

Tại hội-đồng bồi-thường

Ngày hôm thứ sáu, hội-đồng bồi-thường sẽ nghe các đại-biểu nước Đức.

Lính cảnh-sát nước Đức bắt một viên quan võ Pháp

Ở Berlin có tin đến nói rằng, lính cảnh-sát bắn-quốc Wurtemburg bắt một viên quan võ Pháp tại dưỡng cương-giới nước Thuỵ-sĩ, chớ là viên quan võ ấy có ý thám-thính. Viên quan võ ấy là binh-vụ ủy-viên tại bộ đại-sứ nước Pháp ở Berne.

Tại hạt trú bình

Tin Dusseldorf. Đồng-minh đã đem quân đến đóng ở các mỏ của bọn ông Stinnes. Thợ thuyền họp đại hội-đồng ưng thuận việc làm việc với các quan Pháp Bỉ.

Từ ngày 20 Novembre này, sở quản-lý đường hỏa-xa sẽ thu lợi về mấy con đường hỏa-xa hiện nay nước Đức vẫn thu lợi.

Tại các nơi thuộc về đảng Cộng-sản có bắt được khí-giới và đạn dược. Mười bốn người bị bắt.

Tin Coblence. Tất cả các mỏ về triền Moëra và về triền Aix-la-Chapelle đã ký giao-ước với các đại-biểu Đồng-minh. Chỉ có các mỏ than *Lignite* trong miền nước Anh là chưa chịu ký giao-ước mà thôi.

Việc nước Đức

Tin Berlin. M. Stresemann có nhắc lại tại hội-đồng ngoại-vụ rằng cứ như hiện tình tài-chính của chánh-phủ trung-ương nước Đức ngày nay, thì không làm sao có tiền mà giúp đỡ được các hạt trú bình. Vậy về đường tài-chính và đường kinh-tế hạt sông Rhur và hạt Rhénanie phải nên tự liệu lấy. Các lĩnh-tụ các đảng thì nói: chánh-phủ nên cứ trợ cấp cho các hạt ấy. Nghe chừng các chánh-đảng trung-ương không phản đối chánh-phủ. Nhưng mà đảng Xã-hội thì sẽ phản-đối. Nếu đại đa số không biểu đồng-tình với cái chương-trình của chánh-phủ, thì M. Stresemann quyết chí bãi nghị-viện.

Có lẽ đến ngày thứ sáu nầy, nghị-viện mới đầu phiếu việc ấy, vì mấy hôm nay có lễ tôn giáo.

Việc ở hậu-quốc Bavière

Những phương-sách tuần-cảnh đặt ra sau khi khuynh-đảo chánh phủ mới rồi hiện đã bãi đi.

Chánh-phủ Bavière đương trù tính việc phát-hành một thứ tiền tệ có giá nhất-định để bổ-cứu cái nỗi khủng-hoảng về đường kinh-tế ngày nay. Việc ấy thi-hành chắc là lại gây nên tranh-đoan với chánh-phủ trung-ương, vì việc ấy là một việc trái với pháp-hiến.

Thợ mỏ nước Pháp

Các thợ mỏ trong miền Tây-nam nước Pháp đã ưng số tiền công của các chủ mỏ cấp thêm cho. Cái việc định đình-công, họ thôi không bàn đến nữa.

Hội-đồng các quan Thượng-thư

Các quan thượng-thư hội-nghị chiều hôm nay đã đem thành-ưng chuẩn cái thái-độ của quan tài-tướng Poincaré.

Bác-sĩ Einstein

Bác sĩ Einstein định trú-lưu tại nước Hà-lan.

Tin Trung-hoa

Ngày 11 Novembre 1923

Thâm-hồng-Anh đem quân thua về Quế-châu

Thâm-hồng-Anh từ khi thua mấy trận to, quân sĩ tan nát mất nhiều, chỉ còn được hơn 1.0 0 người, phải đem quân đến đóng Công-châu, sau vì quân-sĩ cướp bóc của cải, dâm hiếp phụ nữ, dân Công-châu không dung, lại bị Phương-bản-Nhân đến đánh, bèn quyết chí đem quân thua về Quế-châu.

Quân-đội Trần-quỳnh-Minh bại trận ở Đông-giang

Trần-quỳnh-Minh chia quân làm ba đội về cứu Đông-giang, lại bị Liên-quân (quân đội về phái Tôn-Văn) đánh thua to lắm, mất gần một vạn khẩu súng, quân sĩ tan nát gần hết.

Hồ-hán-Dân sắp ra ngoại-dương dưỡng bệnh

Hồ-hán-Dân (đại-biểu đình tổng thanh nghị) từ khi xin giả hạn ra Hương-cảng nằng thuốc, Tôn Văn đã mấy lần đánh giây thép triệu về; Hồ vì chánh vụ khó nhọc quá, nghe trong mình chưa được khỏe, lại xin giả hạn nữa, nghe đâu lại muốn sang Phi-luật-tân dưỡng bệnh.

Nữ-bộ-đội

Hoàng-thái-Chương (thảo-tặc quân tư-lệnh) đã thao-luyện một đội nữ-binh, ăo ngắn ống chật, thắt lưng mang súng. trông bộ mành tợn hăng hái, chẳng kém gì đàn ông; Tùy-quế-Nam sung chức đội trưởng, coi đội quân ấy.

Liên-quân- thắng trận

Liên-quân lấy được Huệ-châu, lại kéo quân lên vây đánh Hưng-ninh.

Chiết-giang đối với Tôn-bảo-Kỳ

Dân-sinh hiệp-tiến hội đánh giây thép cho Tôn-bảo-Kỳ rằng Tôn bây giờ đã tuổi-tác, phải lo sửa lỗi lại; nếu không biết lo sợ, cứ công nhiên giúp quân nghịch, thì dân Chiết-giang nhất định tận phá cửa nhà ruộng vườn để làm gương cho người khác.

Lê-nguyên-Hồng định sang Nhật-bản

Lê-nguyên-Hồng định sang Nhật-bản, ở đến tháng tư sang năm mới về.

Tin Bắc-kinh

Cao-lăng-Uất và Lục-Cẩm đánh giây thép cho Tôn-truyền-Phương (ở Mân-châu), Lục-vinh-Đình (ở Quế-châu) và Thái-thành-Huân (ở Chương-châu) hợp sức đánh Quảng-châu, lại đánh giây thép cho Tôn-truyền-Phương và Vương-vĩnh-Toàn cố sức đánh Hạ-môn.

Quân Tín-xuyên thắng trận

Quân Tín-xuyên đánh được Vạn huyện, thừa thắng tiến binh; Bắc-quân ở Hạ-vu thua phải chạy lui, bị chết rất nhiều, và bị thương trở về Nhạc-châu cũng nhiều.

CÁI GIẤC KIẾN TRONG CÁC BỆNH-VIỆN NƯỚC ĐỨC

Gần đây một vài xứ bên nước ta thì có cái nạn bọ-xít, bên Hoa-kỳ thì có cái nạn chuột, mà bên nước Đức thì lại có cái nạn kiến.

Cứ như tin công-bố của Nông-lâm Bác-vật-viện bên nước ấy, thì ra cái nạn kiến trong các bệnh-viện lớn bên nước ấy ngày nay lại là một cái họa đứ đội gớm ghê lắm lắm. Nếu cái nạn kiến nầy mà được bớm không tìm được phương-sách thân-diệu để trừ tiệt đi, thì không những là thiệt hại về đường tài-chính mà thôi; mà nguy hiểm đến cả cái vấn-đề vệ-sinh của dân nước nữa.

Giống kiến làm hại trong các bệnh viện nước Đức ngày nay là giống kiến vàng (kiến lửa) tên gọi Monomorium pharaonis L. Mayr, mình nhỏ, sắc hung hung đỏ. Giống kiến nầy là giống kiến ở các xứ nhiệt-đới; dường như ở Ấn-độ có nhiều. Vào hồi thế-kỷ trước đây, giống kiến đó mới lan sang bên nước Đức, ngày nay thì sinh sản ra không biết cơ man vạn mô nào mà kể. Đục hại các thứ hàng hóa, các đồ thực-phẩm, nhất là những thứ thực-phẩm có đường-chất, có niêm-chất, có du-chất, như các hộp đường-kẹo, các hộp thịt cá v. v. Nhưng cái hại đó cũng chưa lấy chi làm gớm gớm lắm bằng cái hại sau nầy: Nguyên do giống kiến đó lại thích ăn những đồm rãi máu mủ của những người ốm, cho nên nó truyền bệnh một cách rất là nguy hiểm. Trong các bệnh-viện nước Đức bây giờ, nhiều khi kiến bò hàng đàn lên trên mình những người ốm, nhất là những con trẻ và những người ho-lao.

Giống kiến nầy lại khó trừ tiệt lắm, vì nó làm tổ mãi dưới chân móng tường, mà thường khi nó làm tổ mấy dưới nền nhà nữa cũng có, bởi vậy nên những phương-pháp tối-tân thí-nghiệm cũng chưa có phương-pháp gì là thần-diệu.

Lại còn một giống kiến nữa, tiếng Đức gọi là iridomyrmex humilis Mayr, giống nầy vẫn thường làm hại ở các bệnh-viện về Nam Mỹ. Trước kia ở nước Đức họa là mới thấy một đôi con ở trong các ôn-viện (serres) mà thôi, thế mà gần đây cũng đã thấy giống đó sinh sản ra nhiều rồi. Còn như những giống kiến thổ-trước thì hãy duy là trong các bệnh-viện, dầu những nhà tư-gia, đâu đâu cũng thấy có cả, nhưng mà những giống kiến ấy thì dễ phòng ngừ, chứ không có khó gì.

Viện Nông-lâm nước Đức hiện đương tra-cứu về cái vấn-đề trừ kiến nầy, và có hô-hào với bết thảy mọi người, ai có tìm được phương pháp gì hay thì chỉ giáo cho viện ấy biết, mà ai có hỏi-han gì về việc nầy thì viện cũng sẵn lòng phúc đáp ngay.

TRONG MỘT NGHÌN NĂM NỮA BẮC-CỰC SẼ RA LÀM SAO?

Cứ như lời bác sĩ Charles D. Walcott, thì trong độ một nghìn năm nữa, bắc-cực sẽ trở nên một nơi tầm nước ấm, vì bác-sĩ xét ra những băng nước ở Bắc-cực, cứ mỗi ngày là thấy lui dần lên phương Bắc, thì dụ như miền băng nước Selkirk từ xưa đến nay đã lui dần lên phương Bắc, có tới 350 thước, như vậy thì trong một nghìn năm nữa chắc là bắc-cực sẽ khác hẳn ngày nay.

Tự do diễn đàn

Cái vấn-đề đê chính ở Bắc kỳ ta

Tôi đọc số báo 1980 ra ngày 24 Octobre vừa rồi, mà qui-báo có đăng các đơn thỉnh-cầu của các ông Tư-văn nghị-viên tỏ bày cùng chánh-phủ, thật mừng rằng các ông Nghị-viên năm nay nhiều tay học-thức, chắc rằng sẽ giúp cho chánh-phủ được nhiều sự nay và quốc-dân cũng không còn điều gì phải ta-than.

Trong các đơn ma qui-báo có thuật qua cái đại-ý ra đó, thì toàn là những điều thỉnh-cầu chánh-chính cả, tựu-trung có bức đơn của một ông Nghị xin rằng tư nay việc đê-điều lại giao cho các quan phủ huyện chịu trách-nhiệm như ngày trước, thì tôi thật cũng khen ông Nghị ấy đã khéo lựa được một vấn-đề diễn đàng mà phô bày cùng chánh-phủ. Song lấy thiển-ý của tôi thì điều đó thật không nên, tôi ở nơi tiếp giáp với đê, cho nên mỗi năm thường được mục-kích về việc canh đê, thật là nhiều điều rắc rối, nhiều sự khó khăn cho dân-phu trong các thôn xã, tôi nói đây là không phải có ý phàn đối ông, chỉ xin đem thiển-kiến của tôi về sự canh đê mấy năm nay ma tỏ bày ra đây để các ngài hay và họa may đem lại chánh-phủ ma tìm phương kiêu-tệ đi thì dân ta sẽ được nhờ ơn.

Đã mấy năm nay sở Lục-lộ gia công tu-lý, cho nên đê-điều đã có phần vững chãi nhiều, dân phu chỉ phải canh phòng trong khi có nước mà thôi, tuy vậy ma cũng nhiều sự rắc rối qua, dan phu thường ta than luôn, không biết ở hạt ông Nghị ấy thì sự canh đê dân phu có khó nhọc ta than không? chứ ở hạt đê ha-lưu chúng tôi thì thật là một sự khốn khổ cho dân phu lắm.

Mỗi năm đến mùa nước, các quan phủ huyện chiếu nghị sức cao đầu làm điểm canh đê. Hạt nào may gặp được quan phụ-mẫu có lòng thương tư ra thì ngài cũng sức vậy đê dạy, kịp khi nào có nước mới bắt dân làm điểm canh phòng, ma tự ngài cũng nằng đi lại đốc-suất, tai dan phu đêu nết sức trông nom, mà quan Tuây nghe chừng cũng như nể mặt, cho nên đê-điều thường được vững chãi. Lắm hạt, mỗi đến mùa nước các ngài đã thả cho nhà-lại mượn cớ canh giữ mà đi nhiều dân, nước song chưa có, mà đã nay thấy thừa, mai ông tá, sớm thấy chánh trưa cậu lệ, nào hạch làm điểm canh, nào đòi tre quyền-trữ, miễn lắm sao nhiều được lấy năm mười đồng đề xe càng, đề chè chén thì thôi. Ấy mới khốn nạn cho dân phu dương độ tháng năm tháng sáu là vụ làm ăn cày cấy, việc nha phải bỏ ma mỗi đê mai đê, nước đã chẳng có, lại bắt ngồi hoặc nằm là lụ ở trong cái lều bên vệ đê như người nằm vệ thì hỏi có ngủ không? Đã thế, nào có yên dâu, nếu các thầy không được mỗi người một miếng thì còn làm tình làm tội, nào các bác bên đồng, lấy trộm mai cuốc, bảo là canh phòng bắt cần đề hộp nặn dân ngu, tuổi thì họ giở thiên hình vạn trạng không

nói sao cho xiết, nhưng khi đã nhiễm được thì chút rồi thì dẫu nước lớn tràn đê cũng thấy mặt các thầy đâu, thành ra đê vỡ hoàn vỡ.

Nói cho đúng lẽ ra thì sự khổ sở về việc canh đê đó cũng là chỉ tại dân mình, dân mình có ngu dại thì những kẻ vô huyết tính ấy mới quấy nhiễu được.

Tôi nói như trên kia, chắc các ngài cũng chẳng tin nào, nhưng quả có như thế, nói ngay như vụ nước lớn mới rồi, quan Tri hạt chúng tôi, thật đã ra công đốc-suất và lại lượng cả bao dung, mãi đến lúc nước lớn mới bắt dân phu phải làm điếm canh đê, mà không ngày nào là ngài không đi lại, cả đến hôm mưa to gió lớn, đê bị nước tràn, mà ngài cũng một mình một xe đi khắp các mặt đê, vì thế các thầy cũng không những nhiễu được, nhân-dân ai cũng biết ơn, mà bao nhiêu chỗ sạt thực nguy đều giữ được. Tôi có qua thăm một đôi nơi bị lụt ở luyện kia thì thấy nhân-dân hạt đó thường ta thán rằng : « Lúc chưa có nước, thì nay hạch mai đòi, nào tiền nào đãi, đến khi đê sạt nước tràn, thì đi báo đôi ba lần mà quan không đến, thành ra cả mè một lứa, ai bảo được ai quan đã chẳng cần, dân nào có vội, trách gì mà một vùng chẳng xẩy ra đói ba chỗ vỡ, chỉ khổ cho dân ta bỏ nheo bỏ nhóc, chứ quan ta thì lại được mùa ! » Tôi nghe trái tai liền hỏi cớ sao ? thì họ giả lời : « Vỡ đê chi hậu, quan tôi cứ dọa bằm cách các chức dịch vùng chúng tôi, thành "thế ra, anh khẩn năm chục, anh khẩn một trăm, có anh đến hai, ba trăm dật cho ngài, để được toàn danh phận », Bõ-đào-nha (Portugais) ; Y-pha-nho (Espagnol) và nhiều nhất là người Tàu Sau vì một sự bất bình, họ đều bỏ mà đi ra sống Cửa-luộc gần đấy (canal de bambou) để đi nước khác.

Kinh-kỳ chính là tiếng thành-phố Hanoi trước. Hai nơi cùng vui cả, nhưng Hanoi to hơn cho nên người ta mới gọi là : Thứ nhất Kinh-kỳ, thứ nhì Hiến-nam.

Hiện bây giờ ở đấy hãy còn di-tích như là đậu Hà-lan vẫn mang lên Hà-nội bán, chính của người Hà-lan để lại. Còn nhiều những chùa to và thiệng của người Khách.

Ai đã ăn nhãn Hưng-yên tất cũng biết tiếng, quả nhãn to bằng quả ổi, cây nhãn ngày ở của chùa Hiến, gọi là nhãn chùa Hiến. Nhưng bây giờ ở Hiến-nam cũng không còn gì là vui vẻ cả.

Trăm voi không được một bát xáo

Nghĩa thực thì là : đem trăm con voi mà nấu không được lấy một bát. Nghĩa bóng là nói vào những người nói khoác, rút lại không ăn thua dẫu vào đâu cả.

Hiến-nam, Ng-văn-Sở

Cuộc diễn-kịch cứu giúp dân bị lụt Bắc-kỳ

Xin nhắc lại để các nhà từ-thiện trong Hà-thành ta biết rằng : đến tối thứ bảy 24 Novembre và ban ngày chủ-nhật 25 Novembre này, hội Bắc-kỳ Công-thương đồng-nghiệp sẽ diễn-kịch « Nỗi lòng ai tỏ » tại rạp hát Tây lớn Hanoi để lấy tiền, một phần rất lớn giúp cho dân bị lụt Bắc-kỳ, còn hai phần rất nhỏ chia ra một phần giúp cho đồng-bào ta ở bên Quảng-châu-vãn, một phần giúp cho Học-hội Chí-thành bên Gia-lâm, vì việc nghĩa mà làm, vậy các nhà từ-thiện nên vì việc nghĩa mà giúp cho hội Công-thương đồng-nghiệp quyết không lợi dụng vào đó một xu nào cả.

Kịch « Nỗi lòng ai tỏ » là bản-kịch mới, rất hay, của M. Ng-ngọc-Sơn, giáo-sư trường Chí-thành soạn, hiện đã xuất-bản mỗi quyển bốn hào.

Về âm-nhạc thì có hội Nhã-hoa là hội có tiếng ở Hà-thành ta về nghề âm-nhạc và phường nhạc Nhà-binh, vui lòng giúp cho diễn-kịch được hoàn toàn.

Buổi diễn-kịch ấy có bà lớn Thống-sứ làm chủ tọa rồi, mà có lẽ quan Toàn-quyền Merlin cũng đến chứng kiến nữa.

Hiện đã bắt đầu bán vé tại ba sở : 1· Nhà báo Hữu-thanh, 2· M. Ng-huy-Hợi Grands Magasins Réunis, 3· Công-ty Ng-huy-Hợi, 73 phố Mới. Giá vé như sau này :

Ghế lô giữa, 4 p. ; ghế lô bên 3 p. Ghế Balcon giữa 3 p. ; Hai bên 2 p ; Ghế dưới đất (hạng I) 2 p. ; Ghế dưới đất (hạng II) 1 p. 50 ; Ghế lô đất giữa 3 p. , Hai bên 2 p. ; Hạng bên, 0 p. 70, 0 p. 50.

Các ông các bà sau này đã có từ-tâm đóng vai diễn-kịch :

MM. Đỗ-Nhân, Ng-văn-Niêm, Trần-minh-Khiêm, Trần-trọng-Thọ, Vũ-hữu-Chức, Vũ-đức-Minh-Tiếu, Trần-v-Định, Bạch-Lộc, Trương-văn-My, Ng-huy-Huỳnh, Khang, Huấn, Chu-văn-Đắc, Ng-văn-Minh, Ng-v-Anh, Thông, Tống, Mesdames Sơn, Bích - Ngô, Mesdemoiselles Bích, Tý, Thu.

Vào rạp hát không có quyền nữa, chỉ có bán chương-trình lấy chút đỉnh mà thôi.

Bắc-kỳ Công-thương Đồng-nghiệp hội lại cử o

Cuộc điều-tra về việc làm tự-diển Việt-Nam

Giải nghĩa câu : Chuộc mũi hơn đi đò

Khi ta khuyên một người, thà rằng chịu một sự thiệt nhỏ còn hơn chịu sự thiệt lớn, thường hay nói : Thôi ! chuộc mũi hơn đi đò !

Câu ấy nghĩa thế nào ? Riêng về phần tôi biết, chắc đã là thực đúng, nhưng nhiều người cũng nói nghĩa thế, thì :

Nguyên xưa kia về hồi thượng-vũ, các làng nhà quê, mỗi khi có lệ đình đám hội hè, hay mở hội thì bắn cung. Người bắn đứng bên này mà đích bắn dựng bên kia sông. Bắn trúng thì được thưởng, mà không trúng thì phải đi lấy mũi tên ấy về, mà không thì phải bỏ tiền ra chuộc. Vậy câu ấy nghĩa là mất tiền đi đò để nhặt mũi tên, thì thà rằng bỏ tiền ra chuộc mũi tên còn hơn ! Mũi là mũi tên.

Hoàng-sương, Phạm-hữu-Phong.

Giải nghĩa câu phương ngôn :

Thứ nhất Kinh-kỳ, thứ nhì Hiến-nam

Hiến-nam là cái tên cổ ở một nơi thuộc về làng Mậu-dương, tỉnh Hưng-yên. Đấy về tình lý cách nhau có một ki-lô-mét mà thôi. Trước thường gọi là Phố Hiến, ở đấy độ Nhà-nước chưa bảo-hộ thì có nhiều nhà thương-ngoại-quốc buôn bán và lập nhiều công-ty to lắm, như là người Hồng-mao (Anglais) ; Hà-lan (Hollandais) ; Bồ-đào-nha (Portugais) ; Y-pha-nho (Espagnol) và nhiều nhất là người Tàu Sau vì một sự bất bình, họ đều bỏ mà đi ra sống Cửa-luộc gần đấy (canal de bambou) để đi nước khác.

Kinh-kỳ chính là tiếng thành-phố Hanoi trước. Hai nơi cùng vui cả, nhưng Hanoi to hơn cho nên người ta mới gọi là : Thứ nhất Kinh-kỳ, thứ nhì Hiến-nam.

Hiện bây giờ ở đấy hãy còn di-tích như là đậu Hà-lan vẫn mang lên Hà-nội bán, chính của người Hà-lan để lại. Còn nhiều những chùa to và thiệng của người Khách.

Ai đã ăn nhãn Hưng-yên tất cũng biết tiếng, quả nhãn to bằng quả ổi, cây nhãn ngày ở của chùa Hiến, gọi là nhãn chùa Hiến. Nhưng bây giờ ở Hiến-nam cũng không còn gì là vui vẻ cả.

Trăm voi không được một bát xáo

Nghĩa thực thì là : đem trăm con voi mà nấu không được lấy một bát. Nghĩa bóng là nói vào những người nói khoác, rút lại không ăn thua dẫu vào đâu cả.

Hiến-nam, Ng-văn-Sở

Cuộc thi thơ

Của Nsố-tsị-Quyền sĩ-sĩ

Thơ

MCLXXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cần bẫn từ đâu khéo khéo trồng,
Đứng vững Lạc-Hồng tường chín bậc
Khơi toang Thủ Từ nước đôi dòng.
Đầm đìa hóa-vũ tràn nguồn Nhị,
Phẳng phất xuân-phong giải định [Nùng.
Trải bốn nghìn năm hồn quốc-túy,
Mừng còn cốt cách dấu bình-phong.

Vũ-đình-Sâu
Thư-ký hội Thương-cục, Haiphong

MCLXXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Không nguyên đời Lý khởi công.
Mộc-đạc cung sâu hồi tiếng vẳng.
Thạch-bi triều cũ dấu rêu phong.
Á-Đông muôn dặm hương thơm khắp
Hồng-Lạc trăm dân gốc học chung.
Mưa gió khôn lay nền Thánh-giáo,
Nhị Nùng bền vững với non sông.

MCLXXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thăm miếu lòng riêng những kính [sùng.
Khổng tượng cung xây vì chính thẳm,
Lý triều bia dựng dấu hưng-công
Nghiệp cao Nghiêu Thuấn xưa khôn [vượt,
Đất góp Đông Nam đạo vẫn chung.
Tôn-giáo còn dây cơ-chỉ cũ,
Nề gì Mỹ-vũ với Âu-phong.

MCLXXXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Khổng-miếu là nơi thực đáng sùng
Bia trụ Lý triều tung-tích cũ,
Cung tường Khúc-phụ khói hương [xông.
Văn-chương đủ góp khuôn Âu Mỹ,
Tôn-giáo thường noi gốc Á-Đông
Mê-thu khuyên ai hồi tỉnh lại,
Văn-minh càng rạng vẻ tiên rồng.

Nguyễn-đình-Chấn
161bis, Quai Maréchal Foch, Haiphong

MCLXXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu khởi nguyên từ Lý Thánh-tông
Chín nhận cung tường nền phù-mỹ,
Ngàn thu trở đậu bụng tôn sùng.
Xanh um cỏ-thụ nên cây tỏa,
Trắng xóa danh-bi bóng nguyệt lồng
Còn nước còn non còn cảnh ấy,
Mặc dầu Á-vũ với Âu-phong.

MCLXXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Có phải đây là chỗ Giám không ?
Mấy nhận cung tường trơ ngói đỏ,
Vài hàng bia đá ngất rêu phong.
Lầu cao chưa dứt hồi chuông sớm.
Hồ thắm còn in bóng nguyệt lồng.
Nền cột trải bao mưa nắng gió,
Vận trơ như đá vững như đồng.

Tuyết-như, Tăng-xuân-Mai, Phù-lý

MCLXXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không-miếu dài lâu với Nhị Nùng.
Tiến-sĩ đang còn bia thuở trước,
Khuê-văn vẫn giữ nét non rồng.
Văn-minh ấy duốc bền Âu Mỹ,
Nho-giáo là hồn cõi Á-Đông.
Ta phải khuyên nhau ghi nhớ lấy,
Rằng từ nhà Lý dựng nền chung.

MCLXXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Trải mấy tang-thương đạo vẫn sùng.
Miếu vũ nguy-nga hương khói tỏa,
Thành-trì thấp thoáng ngựa xe rong
Lý Lê gây dựng nhà văn-hiến,
Âu Á tô thêm vẻ Nhị Nùng.
Ấy mối di-luân hồn quốc-túy.
Ai ơi giữ lấy để đời chung.

Lạc-Đình
Làng Đông-thái, Hà-tĩnh

MCLXXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Rủ đến nay mà dạo vẫn thông
Lễ nhạc trăm quan hương đỏ lửa.
Cung tường chín nhận gió reo thông
Dòng quanh quất đó là nguyên-khí,
Bút điểm trang cho ấy hóa-công.
Trời ở lòng ta chừng mãi mãi,
Trăng thu vẳng vặc nước thu trong.

MCXC

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Mỗ vàng chuông rạn cõi Lạc-Hồng.
Đời trước mở mang nền phù-mỹ.
Người sau trang-điểm cảnh non sông
Cung tường thấy đó cao cao ngất,
Nhật-nguyệt trông lên sáng sáng chung
Học cổ sẵn rồi thêm lối mới,
Anh thư cũng sánh với anh hùng.

MCXCI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Nguyên khí chu lưu biết mấy vòng.
Đầm thắm xuân-thu con hóa-vũ.
Vững vàng cối nứa cột huê phong.
Chia người Mông-cổ xa miền Bắc,
Nhen lửa Tầu-hoàng cách bể Đông.
Nay lại thanh-niên thêm hội hợp,
Gần cung tường đó sản ta trông.

Nguyễn-hữu-Đan
Làng Phượng-đình, Thanh-hóa

MCXCII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Nguyên khí từ đâu có biết không ?
Triều Lý Trần Lê nền miếu vũ.
Người Trung Nam Bắc khắp tôn sùng
Mà đây lễ-nhạc còn hương lửa,
Mãi đó cung tường vững núi sông,
Lòng đạo có ai khơi mạch đạo,
Á Âu một quả địa-cầu chung.

Tú-tài, Lê-xuân-Khôi
Làng Phong-mục, Thanh-hóa

HÀI ĐÀM

Bàn về tục-ngữ phương-ngôn

Cộc phủ-ông có tính yêu văn-tự, thường gọi qui-tế là Đuôi văn-sĩ đến để đàm-đạo. Một hôm bàn về việc sưu-tập các tiếng An-nam. Phủ-ông bảo đó một lần hầm hầm mà nói :

Lão ! Sao lại có câu cần đỗ như thế ! đời nào lại có thói phép con rể dám đấm bố vợ mà có câu : « *Nhăn-nhó như bố vợ phải đấm* » ! là nghĩa gì ! Càn quá ! láo quá ! Ông cao hứng nói om cả nhà.

Đuôi văn-sĩ còn đương luống-cuống chưa biết giải nghĩa ra làm sao. Bỗng thấy phủ-bà và mợ Đuôi hốt hoảng ở trong nhà chạy ra kêu làm lên :

. . . Con rể ơi là con rể ! trời ơi, sao anh lại đấm ông nó thế !

. . . Cậu ơi ! sao cậu không nghĩ đến tôi, lại đấm bố tôi thế thì con ra thế nào, trời ơi ! . . .

Ông giật mình đứng dậy cản và cười hà hà rằng :

Bà nó ơi ! con ơi . . . Rõ bé cái nhầm chửa. Anh nó có đấm tôi đâu nào. Đó là người ta bàn nhau về những câu phương-ngôn tục-ngữ đó mà !

Phú-sơn

CUỘC ĐẤU-XẢO MỸ-NGHỆ CỦA HỘI KHAI-TRÍ TIẾN-ĐỨC TẠI HANOI

Hội-đồng lựa chọn các đồ-đạc cho vào dự cuộc nay đã xong rồi, vậy có lời báo-cáo để các nhà dự-cuộc biết rằng : ai có đồ-đạc không hợp cách phải loại ra thì hạn trong hai ngày 21 và 22 Novembre, buổi sáng từ 8 giờ đến 11 giờ, buổi chiều từ 3 giờ đến 5 giờ phải đến nhà Hội-quán lại phố hàng Trống mà lãnh đem các đồ-đạc ấy về.

Hội Khai-trí Tiến đức lai cảo.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 23 độ
15 giờ 24 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 21 Novembre 1923, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 9 f. 45.

Thị giá quốc-trái. — *Ngày 21 Novembre 1923* : 3 % 53,65 — 3 ½ % 82,35. — 4 % 1917 57,85 — 4 % 1918 57, 40. — 5 % 1915 1916 69,90. — 5 % 1920 84,50. — 6 % 1920 85,8 %.

Tin tàu. — Tàu *Orénoque* mang thư sang Pháp, đến ngày thứ hai 26 Novembre ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn, Ba-ngòi và Saigon.

Thư-từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 7 phút tối 25 Novembre.

Tàu *Latouche Tréville* tới Haiphong đêm 21 Novembre 1923.

Quan Thống-sứ đi kinh-lược. — Quan Thống-sứ Monguillot định nay mai sẽ đi kinh-lược tỉnh Bắc-kạn. Ngài định đi đã hơn một tuần lễ nay, nhưng vì đường xấu cho nên phải hoãn lại. Nghe đâu quan Toàn-quyền cũng có ý đi kinh-lược tỉnh ấy, nhưng ngài chưa quyết định.

Sổ ký bổ trong ngạch cai-trị. — Các quan trong ngạch Cai-trị có tên sau này được ghi tên trong sổ thăng thưởng năm 1924 :

Cai-trị hạng nhất : MM. Graffeuil, Dupuy, Dauplay, Le Bret, Bonhomme, Beneylon.

Cai-trị hạng nhì : MM. Bussière, Auger, Huckel, Le Boulanger, Lalaurette, Ferrand, Cottez.

Cai-trị hạng ba : MM. Pommez, Barelle, Besson, Louis, Thibaudeau, Grossin, Dufaure.

Phó cai-trị hạng nhất : MM. Vallat, Pettelat, Manau, Tanquerey, Monlau, Leib Rocca.

Phó cai-trị hạng nhì : MM. Torel, Gillon, Sicre.

Phó cai-trị hạng ba : MM. Landron, Allemand.

Trường Y-học và Dược-học kiêm-bị. — Quan Docteur Degorce đốc-học trường Y-học và Dược-học Đông-pháp thì nay được bổ đốc học thực thụ trường Y-học và Dược-học kiêm-bị (Ecole de médecine et de pharmacie de plein exercice).

Các quan docteur Casaux, Polidari, Raymond, Coppin, giáo sư ở trường ấy thì nay cũng được bổ giáo học thực thụ trường Y-học và Dược-học kiêm-bị, theo như chỉ-dụ ngày 30 Août 1923 đổi trường Thuốc thành trường Kiêm-bị.

Cuộc đua xe đạp chạy Nam-định vừa đi vừa về. — Hội xe đạp tổ-chức ra cuộc đua lớn này thật cũng tốn công tốn của lắm. Ngoài những số tiền của hội phát thưởng thì hội lại nhận được nhiều đồ thưởng của các nhà khuyến khích cuộc thể-thao này gửi cho nữa. Cứ như những người sành đoán thì có lẽ những giải nhất về tay mấy người này là : MM Marc, Monserat, Le Stumph, Ettori, Bồng. Mong rằng ngày chủ-nhật này trời tạnh ráo để cho ta được chứng kiến một cuộc đua xưa nay chưa thấy ở Đông-dương bao giờ.

Trường Nữ-học Pháp. — M. Dương-quảng-Hàm, giáo-học trường Bảo-hộ nay kiêm việc dạy tiếng annam tại trường Cao-đẳng tiểu-học nữ học-sinh Pháp, mỗi tuần lễ 6 giờ, phụ cấp mỗi giờ là 2 đồng.

Thi tri-huyện hạng ba. — Sáng hôm nay, tại phủ Thống-sứ đã bắt đầu mở kỳ thi tri-huyện hạng ba. Số lấy vào ngạch tri-huyện định là 3 người, mà chỉ có 2 người đến ứng-thi là một ông thạm tòa Sứ và một ông giáo.

Đầu bài luận Pháp-văn như sau này :

Quel est le rôle et quelles sont les attributions des mandarins chefs de circonscription en matière financière, judiciaire et de police. Principes qui leur paraissent devoir guider leur action.

Rạp chớp bóng
CINÉMA PALACE
HANOI

CHƯƠNG-TRÌNH TRONG TUẦN-LỄ
Từ ngày thứ tư 21 đến ngày thứ ba 27 Novembre 1923

Một phim ảnh tuyệt khéo của Pháp
Công-ty Đại-pháp chế
các phim ảnh hiệu Jupiter
Xin giới-thiệu
Mademoiselle CINA PALERME
là vai chính trong tích
MARGOT
của Alfred de Musset là một phim mỹ thuật rất đẹp chia làm 5 phần Do Guy de Fresnay soạn trò rất khéo

Kỳ thi tiếng Thái. — Các viên-chức lòng sự các sở Nhà-nước thi tiếng Thái bữa nọ, thì những ông có tên sau này trúng tuyển và được lĩnh bằng :

Tiếng Thái trắng (Thổ Cao-bằng, Lạng-sơn, Bắc-kạn, Hà-giang, Thái-nguyên) :

MM. Cao-xuân-Thiện, thư-ký lục-sự tại tòa án Lạng-sơn ; Bế-Lung, thư-ký tòa Lãnh-sự Long-châu ; Ng-văn-Thọ, thư-ký tòa Sứ Yên-báy ; Ng-xuân-Năng, thư-ký ngạch tòa Sứ Cao-bằng ; Ng-văn-Tinh, thư-ký ngạch tòa Sứ Lạng-sơn ; Ng-văn-Thức, thư-ký Lạng-sơn ; Hoàng-văn-Chung, thư-ký Bắc-kạn ; Ng-văn-Hồ, thư-ký Cao-bằng.

2· Tiếng Thái đen (Thổ Sơn-la, Lai-châu, Laokay, Yên-báy) :

Lê-đình-Thiệu, thư-ký Bắc-giang ; Ng-văn-Hanh, thư-ký Laokay.

Tiền thưởng sẽ sử biết tiếng Thái mỗi năm là 120 đồng.

Hội chợ Hanoi. — Sở Đại-lý Hội-chợ Hanoi bá-cáo rằng các nhà có hàng bày tại Hội-chợ, trong khi vận-tải hay là bày biện vì bất cẩn mà để người làm hoặc người mình thuê làm hư hỏng gì đến nhà cửa thì phải chịu lấy trách nhiệm.

Phàm các máy móc gì có thể làm hư gạch lát ở trong các hiên thì phải bắc dông xuống dưới mà kéo và phải đặt lên trên ván.

Phòng giấy sở Đại-lý Hội-chợ sáng mở từ 7 đến 11 giờ và chiều từ 14 đến 17 giờ rưỡi, vậy thì các máy móc chỉ được xếp dặt trong những giờ ấy mà thôi.

Nghỉ giả hạn. — M. Ng-thanh Khiết, quan thẩm-phán dự khuyết tại tòa án Vinh, quyền thẩm-phán dự khuyết tại tòa án Hanoi được nghỉ giả hạn 6 tháng lĩnh nửa lương.

Ngạch Học-chính. — Các cô trợ-giáo tập-sự có tên sau này được thăng thực-thụ hạng sáu :

Mmes Nguyễn-thị-Chính, Trịnh-thị-Thuận, Ng-thị-Quý, Lê-thị-Ginh.

MM. Dương-tự-Quán, Khuất-như-Bích, Đào-v-Nhuận, giáo-học tập sự được thăng thực thụ hạng tám.

MM. Ng-hữu-Châu, Ng-văn-Hoàn, Phạm gia-Mưu, Đào-xuân-Quế trợ giáo tập sự được thăng thực thụ hạng tám.

Các viên trợ giáo tập sự có tên sau này được thăng thực thụ hạng tám :

Hà-đông : MM. Ng-xuân-Bảo, Phan-hữu-Thịnh, Phạm-quang-Bật thừa Cống.

Hưng-yên : M. Tống-hữu-Lan.

Phúc-yên : M. Ng-đình-Phan.

M. Đàm-văn-Tu, trợ giáo tập sự tại Chũ-hữu (Bắc-giang) phải bãi chức, vì phạm lỗi nặng. M. Phạm-hữu-Lợi được bổ trợ giáo thực-thụ thay M. Đàm-văn-Tu.

Cuộc đánh số giúp trẻ con Tây lai vô thừa nhận. — Cuộc đánh số vày đáng lẽ đến ngày 1er Novembre 1923 rút số, nhưng nay lại hoãn đến ngày 16 Décembre 1923. Có bán vé tại bản-quán, mỗi vé giá : 0 $ 50.

Gởi đi các tỉnh, phụ thêm tiền cước gởi thư phải-lại (Recommandé) tính như sau này :

Từ 1 vé đến 10 vé. . . . . 0 $ 11
Từ 1 vé đến 20 vé. 0 15

Nghỉ hộ sản. — Mme Lê-thị-Hồng, trợ giáo thực thụ hạng tám tại trường Nữ-học Phú-thọ được nghỉ hộ sản 2 tháng lĩnh cả lương, kể từ ngày 23 Novembre 1923.

Cô Nguyễn-thị-Nga, cô bằng Sơ-học được tạm bổ thay, phụ cấp mỗi tháng 15 đồng.

Mấy việc rủi ro. Quan Biện-lý Hanoi đã ủy quyền cho sở Cảnh-sát xét việc M. Phạm-văn-Thương làm ký vẽ nhà ở số 34 hàng Mành bị kẹp xe lửa ở Phú-thụy ngày 11 Septembre trước đã đem về nhà thương Hanoi thì chết, và việc một người thợ là Hoàng-đình-Ngư, làm ở sở xe-lửa bị trọng thương phải đem chữa tại nhà thương Hanoi.

Tin vật. — Tên Ng-v-Thọ, vô gia-cư vô nghề nghiệp tại Hanoi, bắt được mang mấy cái quần áo hỏ nghi là của ăn cắp, tên Trần-v-Tấn 13 tuổi nhà ở Yên-phụ đồng đăng về việc ăn cắp cái vi da của người là trong dựng 3 đồng, đều phải bắt giam.

— Tên Ng-gia-Tuân làm giấy mua hàng giả, mạo chữ quan chánh Đốc-học Bắc-kỳ mua tại hiệu Gô-đa và hiệu Mazoyer thì nay bắt được đã phải giam cứu.

— MM. Trần-văn-Hợi thư-ký Điện-báo, Vũ-xuân-Phương buôn bán, nhà ở hàng Quạt, Mme Phạm-thị-Hoàng ở ngõ Thịnh-đức có án nọ đều phải bắt giao cho chưởng-lòa.

BÁN HẠ GIÁ
Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. Op.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. 0. 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp hàn kín, mỗi hộp hai mươi điếu. 0. 20

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội-đồng môn-bài. Hồi 5 giờ rưỡi chiều ngày hôm nay, hội-đồng môn-bài đã họp tại tòa Đốc-lý giải-quyết cái vấn-đề thuế mà năm 1924.

Giờ cầu Paul-Bert. — Đến sáng sớm ngày thứ năm 22 Novembre này sở công-chính sẽ bắt đầu khởi-công giờ cầu Paul-Bert ở khúc sông Bonnal đang lấp dở. Người qua lại và xe cộ sẽ phải đi qua con đường mới nối phố ngoài Blainpey với phố Henri-Rivière.

Đèn điện tắt. — Ngày hôm nay người ta đã nhận được giấy cáo-bạch của sở Máy-đèn về việc đèn-điện trong thành-phố tắt tối chủ nhật, nói rằng có lẽ đến cuối tháng này mới chữa xong, thì từ nay trở đi ngày nào cũng phải tạm giảm bớt sức điện các đèn từ 16 đến 24 giờ ở mấy phố như sau này : Từ phố Chavassieux, phố Amiral Courbet, phố Tonkinoise, phố Khách, phố bờ sông Tam-bạc, phố Lào-kay, phố Hàng-cháo, phố Fonthéou, phố Pagode, phố Saigon, phố Tourane, phố Bắc-ninh, phố Commerce đến phố Henri-Rivière.

Ái-tín. — Cụ thân-mẫu ông Tô-văn-Lượng, thư-ký tòa Thương-chính tạ thế đêm 20 Novembre tại Quí-xá số 45 phố Arsenal bên Hạ-lý. Năm nay cụ hưởng-thọ 58 tuổi. Đến 12 giờ ngày mai sẽ cất đám an-táng tại nghĩa-địa làng Dư-hàng.

Vậy xin có lời chia buồn với cụ Tô-đình-Vui, ông Tô-văn-Lượng và qui quyến.

Cây đổ đứt giây điện — Trưa ngày thứ hai vừa rồi, nhà số 4, phố Francis-Garnier cho người chặt một cây lớn mọc ở ria đường gần đường, thì đến lúc cây sắp đứt bắn, họ sơ ý không trông dây nên để đổ ra phía ngoài đường làm vướng lối và đứt mất cả giây điện. Nghe người ta nói lúc cây đổ xuống có một người con gái đi qua nên họ đi thương thầm tìm cả mặt và hai đầu gối ; thì người nhà phải đến đưa về điều-trị.

BẮC-NINH

Thi thư-ký các làng. Thư-ký các làng đã mở sáng 19 Novembre 1923 hồi 8 giờ tại nhà hội Khuyến-học.

Hội-đồng chấm thi có :

MM. Nguyễn-đình-Tuân, Án-sát chánh hội-đồng ; Nghiêm-văn-Trí, Phạm-huy-Lượng, Tham-tá tòa sứ ; Cao-đình-Tứ, thầy-thuốc thú-y ; Đỗ-Khải, thầy-thuốc ; Nguyễn-tiến-Tài,

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
ĐỌC VẠNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt đá kim
có chất đạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Beri, — HANOI
3001

Phòng khám bệnh
của quan Thầy Thuốc tây
Phố hàng Điếu nhà hỏa (Rue des Pipes) số nhà 9, ở Hanoi.
Ngày nào cũng khám bệnh từ 10 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.
Phòng nuôi người bệnh, rất sạch sẽ. Chữa các bệnh người lớn và trẻ con.
3502

DƯƠNG BÁ-TRẠC
ET
TĂNG-KHÁNH-LONG
dit **ĐỒNG-NAM-MỸ**
Dệt lĩnh lụa, vải-mản, khăn mặt đóng giầy tây, giầy ta, va-ly, làm mũ (nón), khăn sếp, ghế máy, và buôn đủ các thứ hàng Bắc-kỳ, bán cắp và bán lẻ.
Tổng cục : Hà-nội phố hàng Đồng số 152.
Phân cục : Sài-gòn đường Catinat, 10. đường Bonnard, 90
Công-xưởng tại Thai-hà-ấp.
Hàng tốt giá hạ, quí-khách chiếu cố xin cứ gửi thư về ĐỒNG-NAM-MỸ số 152, Rue du Coton, Hanoi.
3696

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các quí-khách xem sao thấy có đăng các-đích cần biên-thiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ mà lên ra không đổi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các quí-khách rõ cho và xin các ngài từ nay đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ ;

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 24, Hanoi. »

Nay kính,
ED. MONTÈS,
54, Rue Paul Beri, Hanoi.

Vũ-văn-Đức, Phạm-thế-Thanh, thư-ký tòa-sứ làm hội-viên.

Số học trò thi được là 66 người :

Bài thi viết :

1° Biên bản. Dinh làng sắp đồ, hương-hội họp hội-đồng bất thường để bàn định thu các khoản bất thường mà xảy tại đình. Lập biên-bản kỳ hội-đồng ấy nói phải theo cách thức thế nào để thi hành những lời bàn định ấy.

2 Tính. Một cái tỉnh chìa và một cái tỉnh trừ :

Tính đố :

Một người chủ trại có 347 mẫu 5 sào ruộng, nó cho thuê cả số ruộng ấy cho người láng riềng nó mà lấy 1/6 về hoa lợi, Tính xem mỗi năm nó được lĩnh bao nhiêu tiền, biết rằng mỗi mẫu hoa lợi là 25p.một năm.

Kế sổ :

Kể một trang sổ thuế của làng (thuế nhà, thuế bò, vân vân).

Vấn đáp :

Sổ chi tiêu trong làng — Chính trị — Sổ thuế — Sự vào sổ địa bạ — Toán-pháp. Những điều sơ lược về thú-y tiết-yếu — Vệ sinh tiết-yếu.

HÀ-ĐÔNG

Lời cảm tạ. — Chúng tôi xin có lời rất trân-trọng cảm tạ các cụ, các ông, các bà, và các Hội, ở Hà-đông cùng các tỉnh, đã có lòng tử-tế gửi giấy chia buồn, đưa đồ phúng viếng, và đi đưa đám

BÀ PHẠM-THỊ-MINH
thọ 60 tuổi

là nội-nhân, thân-mẫu, nhạc-mẫu, tổ-mẫu chúng tôi, tạ thế ngày 19 Novembre vừa rồi :

Chồng: Nguyễn-văn-Hoạt,
Con : Ng-tiến-Đức, vợ và con, Nguyễn-ngọc-Liên,
Ng-thị-Ân, chồng và con,
Ng-thị-Ái, chồng và con,
Đồng gia-quyến đẳng bái tạ.

VIỆC TRONG-KỲ

THANH-HÓA

Quẻ Chính-sơn. — Bữa 12 Novembre có quan Đại-lý Hải-thượng và một ông tỉnh-phái lên Lang-chánh hỏi-đồng bốc quẻ.

Cây quẻ này to dày và tốt lắm ; chỉ hiềm vì cây ngẫu chẳng được nhiều phiến là mấy. Hiện bây giờ đang ủ.

Ngày nào đào giả sẽ đăng báo để bà con đều biết mà tới mua, kẻo ít khi có quẻ tốt để mua dùng.

Ng-v-Lự, trg-giáo trường Lang-chánh

Ân thưởng kim-tiền. — Quan kỹ-sư kiêm chánh Lục-lộ tỉnh Thanh-hóa là M. Sarraudy mới được ân thưởng kim-tiền đệ nhị hạng về những công cuộc ngài đã mở mang cho tỉnh Thanh-hóa.

VINH

Đường xe lửa Vinh-Đông-hà. Như trong báo đã đăng trước đường xe-lửa Vinh Đông-hà nay vẫn đang cho toa máy đi giải đá và đặt đường sắt, công việc xem ra tiến bộ lắm. Ngày nào cũng tự 6 giờ sáng đến 6 giờ chiều mới thôi. Tuy lúc mới cũng gặp nhiều nỗi khó khăn, nhưng nay cũng đã giải được khúc đường dài hơn mười kilomètres khỏi gare Yên-xuân rồi. Tiếc rằng khi cụ không đi nên không quá được cầu Yên-thái, vì cái cầu này dài những ngót bốn trăm thước tây, nên không dám mạo hiểm bắc giòng cho sang bên kia giải đá, mà sắt làm cầu vẫn chưa xong thì có lẽ công việc lại phải đình hoãn. Như vậy có lẽ đến mùa thu sang năm mới lại đi giải đá được ; mà nếu công việc cứ trắc trở thế này thì trong khoảng năm năm chưa chắc đã xong !

Mùa màng. — Lúa mùa năm nay được gặp hội mọi năm, giá năm nào cũng mưa thuận gió hòa thế này thì còn nói gì nữa, sự vui vẻ của nông dân lúc nầy hẳn bù được sự thiệt hại về vụ chiêm mới rồi, tính phác ra thì cũng vừa đền vào vụ chiêm được.

BÌNH-ĐỊNH

Một cái thảm-kịch. — Mấy hôm nay, đi đâu cũng nghe đàm luận về một chuyện bi thảm mới xảy ra đây. Này là một điều làm cho ai nấy đều kinh-khủng :

Nguyên là thầy thông kia đang lòng sự ở sở canh-nông tại Bình-định ; hôm hạ tuần tháng chín ta vừa rồi, ông lâm bịnh, phải về nhà thương Qui-nhơn mà phục dược. Đến ngày 24 tháng chín thì có thông ở nhà có xuống nhà thương mà thăm. Nhưng vì nhà có con dại, nên phải trở về ban đêm.

Mà trước khi đi có ghé lại phố quen mà thăm cùng mua đồ ; rồi nhờ chủ phố kêu cho cái xe tay mà đi. Đàng từ Qui-nhơn lên Bình-định thì trong vòng 20 trự số, bộ-hành lên xuống liền ngày liền đêm, không có sự chi ngại cả.

Có thông thăm chồng rồi, ra về từ hôm ấy ; thấy thông vẫn ngờ là vợ đã về đến nhà mà lo việc nhà cùng bảo dưỡng ấu tử, nên cứ yên lòng nằm nhà thương uống thuốc. Còn người ở nhà thì lại ngờ là có thông còn ở lại lo lắng bảo dưỡng thầy tại nhà thương ; nhưng trông hoài trông mãi cho đến ngày mồng hai tháng mười mà chưa thấy có về, chừng đó mới cho người nhà xuống Qui-nhơn mà thăm coi vì sao mà cô lâu về, có lẽ sự bệnh thầy còn trầm trọng chăng.

Lúc thầy thông gặp người nhà, và nghe người nhà hỏi thăm sao cô ở lâu không thấy về đến ; thầy nghe hỏi mới lấy làm lạ, mà cũng chưa nghĩ ra được vì lẽ nào, cứ trả lời cho người nhà biết là cô đã trở về từ hôm 24 nọ rồi, từ khi ấy không thấy cô trở xuống nữa.

Hai đàng sững đứng, không biết cô đi phương nào, người nhà bèn tất tả trở về thông tin cho trong nhà hay tự sự. Bèn tất tả tìm kiếm khắp bà con quen thuộc mà cũng không được tin-tức chi.

(Xem trang thứ tư).

Sổ quyên giúp dân bị lụt

Sổ số 125

Huyện Yên-lạc

MM. Bùi-bằng-Phấn, 3 p. ; Chu-đình-Huân, 0 p. 50 ; Phạm-ngọc-Đoan, 1 p. ; Phạm-v-Hai, 0 p. 5 ; Đặng-hữu-Đài, 0 p. 5 ; Cao-nhữ-Mẫn, 0 p. 50 ; Ngô-hữu-Phong, 0 p 50 ; Ng-kim-Tiềm, 0 p. 50 ; Lê-v-Huy, 0 p. 20 ; Ng-v-Cát, 0 p. 50 ; Trần-v-Quán, 0 p. 5 ; Đỗ-v-Tiếp, 0 p 50 ; Đỗ-v-Tòng, 0 p. 50 ; Vũ-khách-Thiệu, 0 p. 5 ; Ng-v-Hòa, 0 p. 20 ; Ng-ngọc-Cư, 0 p. 30 ; Ng-xuân-Thịnh, 0 p. 20 ; Ng-v-Trọng, 0 p. 20 ; Ng-v-Ngôn 0 p. 20 ; Lê-v-Khoa, 0 p 10 ; Đặng-v-Mẫn, 0 p. 50 ; Đặng-v-Đệ, 0 p. 50 ; Đặng-v-Tâm, 0 p. 2 ; Doãn-v-Tài, 0 p. 30 ; Doãn-v-Dụng. 0 p. 20 ; Đỗ-v-Chất, 0 p. 20 ; Hà-v-Phục, 0 p. 50 ; Trần-thị-Sâm, 0 p. 50 ; chánh-hội, Trần-Bồi, 0 p. 40 ; phó-hội, Trịnh-v-Bồi, 0 p. 30 ; lý-trưởng, Ng-khắc-Hỏ, 0 p. 30 ; chánh-hội, Trần-v-Tí, 0 p. 5 ; thủ-quĩ, Trần-Phần, 0 p. 50 ; lý-trưởng, Trần-Tiết, 0 p. 40 ; phó-hội, Ng-Liên, 0 p. 30 ; phó-lý, Trần-Thự, 0 p. 30 ; chánh-hương-hội. Điền, 0 p. 50 ; phó-hội, Nghiêm, 0 p. 30 ; lý-trưởng, Nhuận, 0 p. 20 ; thủ-quĩ, Nhu, 0 p. 20 ; chánh-hương hội, Thắng, 0 p. 3 ; phó-hương-hội, Phan, 0 p. 30 ; lý-trưởng, Viên, 0 p. 40 ; Lê-giên-Lễ, 0 p. 40 ; Đặng-phú-Chấp, 0 p. 40 ; Lê-giên-Thanh, 0 p. 40 ; Lê-giên-Mai, 0 p. 40 ; Lê-giên-Văn, 0 p. 40 ; chánh hương hội, Công, 0 p. 30 ; lý-trưởng, Xuân, 0 p. 30 ; thủ-quĩ, Sinh, 0 p. 20 ; phó-lý, Quyền, 0 p. 20 ; chánh-hội, Cần, 0 p. 20 ; phó-hội, Thiên, 0 p. 20 ; lý-trưởng, Thuật, 0 p. 10 ; phó-hội. Trần-Hòa, 0 p. 30 ; lý-trưởng, Xá, 0 p. 30 ; Văn-huy-Ham, 0 p. 40 ; thủ-quĩ Việt, 0 p. 20 ; tộc-biểu, Đào-văn-Cầm, 0 p. 20 ; Thư-ký Ung, 0 p. 10 ; chánh-hội, Cao, 0 p. 10 ; lý-trưởng, Tạ-Hoạt, 0 p. 30 ; thủ-quĩ, Tạ-Giáo, 0 p. 3 ; chánh-hội, Tạ-Quỳnh, 0 p. 40 ; Hoàng-San, 0 p. 30 ; cựu-phẩm, Ng-Năm, 0 p. 5 ; bá-hộ, Phạm-Sưởng, 0 p 5 ; phó-lý, Trần-Mãi, 0 p. 40 ; chánh-hội, Lưu-v-Bát, 0 p. 50 ; phó-lý, Dương-văn-Tố, 0 p. 50 ; Ng-v-Bẻ, 0 p. 30 ; Lê-văn-Tâm, 0 p. 20 ; Lê-nguyên-Đức, 0 p. 50 ; Ng-như-Miễn, 0 p. 5 ; Bùi-huy-Doãn, 0 p. 50 ; Lê-v-Ách, 0 p. 50 ; Hương-hội, Đại-tư, 3 p. ; Hội-đồng Nhật-chiêu 3 p. ; Bách-v-Diệp, 0 p. 50 ; Đồng-dân Cảm-la, 1 p. ; Hội-đồng Viên-mộ Trung-thôn, 2 p. ; Hội-đồng Trung nguyên, 1 p. ; Ng-v-Khánh, 0 p. 50 ; Ng-như-Chu, 0 p. 30 ; Ng-v-Trường, 0 p. 30 ; Ngô-đình-Chi, 0 p. 20 ; Tạ-v-Hợi, 0 p. 30 ; Bùi-v-Thạch. 0 p. 20 ; chánh-hương-hội, Cung-tượng, 0 p. 30 ; phó hương-hội, Cung-thượng, 0 p. 1 ; Lê-v-Lịch, 0 p. 10 ; chánh phó hương-hội và lý-trưởng, Lai-ý, 0 p. 50 ; Phạm-v-Ngoan 0 p. 30 ; Ng-v-Kiền, 0 p. 50 ; Ng-v-Tung 0 p. 20 ; Ng-duy-Hiển, 0 p. 20 ; Lê-v-Ý, 0 p. 2 ; Kim-văn-Mão, 0 p. 20 ; Lê-Úc, 0 p. 10 ; Bùi-v-Tư, 0 p. 30 ; chánh phó hương-hội, Cô-tích, 0 p. 5 ; phó lý, thư-ký, thủ-quĩ, Cô-tích 0 p. 50 ; Bùi-v-Tập, 0 p. 30 ; Ng-đức Hoành, 0 p. 20 ; Kim-đình-Lâm, 0 p. 20 ; Kim-đình-Lâm, 0 p. 20 ; Kim-đình-Rĩ, 0 p. 2 ; chánh phó hương hội, thủ-quĩ, thư-ký, Giã-bàng, 1 p. ; chánh phó hương hội và đồng-dân xã Lạc-trung, 1 p. ; Trần-phùng-Lâm, 0 p. 20 ; Chánh hương-hội xã Hùng vĩ, 0 p. 20 ; Phó hương-hội xã Hùng-vĩ, 0 p. 20 ; Thủ-quĩ xã Hùng-vĩ 0 p. 10 ; Thư-ký xã Hùng-vĩ. 0 p. 10 ; Quyên, 0 p. 10 ; Tân, 0 p. 10 ; Hân, 0 p. 10 ; Cả xã Bảo-vân, 1 p. ; Ký-lý xã Tiên-mỗ, 1 p. ; Hương-hội, Nho-lâm, 1 p. ; Hương-hội, Yên-tâm, 1 p. ; Hương-hội, Đồng-tâm, 1 p. 20 ; Hương-hội, Yên-nghiệp, 1 p. ; Hương-hội, Phù-lưu, 0 p. 50 ; Hội-đồng, Lũng-hạ, 0 p. 80 ; Ng-v-Tiến, 0 p. 2 ; Văn-Ứng, 0 p. 10 ; Ng-v-Ngã, 0 p. 20 ; Hương-hội, Thi-xá, 1 p. ; Ký-lý, Lâm-xuyên, 1 p. ; Hội-đồng, Lũng-thượng, 0 p. 50.

Tổng cộng là : 61 p. 00.

SÁN-NHIÊN-ĐAI

Tối thứ tư 21 Novembre 1923

ĐỨC ÔNG LỚN TUẦN CHANH
(Liên hồi)

Cũng có các con giống ra mùa hát và lối ông ra trò, và các câu hát mới như hôm trước.

Tối thứ năm 22 Novembre 1923

HOÀN KIM NGỌ TỬ

Người còn may cũng lại thực thà,
Mừng cho trẻ nó nên còn cái nhà,
Khôn ngoan chẳng lại thực thà,
Định liều thế ấy hóa ra thế này.

Nghìn năm hay là năm nghìn???

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-[long,
Bộ « Tái-Sinh-Duyên » có phải [không ?
Tiền-biên năm nghìn bản gần [hết,
Hậu biên năm nghìn mới in xong.
Hiếu - trung tiết - nghĩa gương [Thiên-Tư,
Lễ-nhạc y quan về Nhị-Nùng,
Mỗi cuốn giá tiền chỉn hào chỉ,
Ai mua buôn nhiều trừ hoa-hồng.

Trang-nguyên: MẠNH-LỆ-QUÂN

ĐÃ BẢN QUYỀN THỨ 29

說小今古

Cổ-Kim Tiểu-Thuyết

tại nhà-in **KIM-ĐỨC-GIANG** Hanoi. Hiệu đã đã xuất bản được quyển nhất và quyển nhì pho truyện VẠN-NIÊN-THANH (*Cao-tôn ở Giang-nam*) ; mỗi quyển 32 trang giá 0 p. 12 ; gửi đi xa thì 0 p. 15.

Có bán ở các hiệu sách.

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chắc không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, lắm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn lắm không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ bảy, tôn Nội-các phụng lời châu phê rằng :

Chiếu nay đại-thần đã được phàng của MONTÈS qui-công, có chữ trên một thứ rượu bổ-dưỡng ngự dụng qua rất hay, đáng nên ghi thưởng, trước lạc phê thị ghi cho qui được phàng chế-tặng để cổ thanh-giả.

Khâm thử.

張地得定三
以育幾想得年五
我生者猶得內六月
賜此試之大初
內閣恭錄 甲賞食日
乙賜藥七
丙作食
丁允庶
筆

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiên-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

BÁO NAM-KỲ KINH-TẾ
Mỗi tuần lễ xuất bản một lần ngày thứ tư,
Ở ĐƯỜNG CHARNER, SỐ 67, SAIGON
Giá mua đồng niên : **5 $ 00**
Thực là một tập báo nói riêng về đường kinh-tế rất có ích cho tất cả mọi người. Vậy người Bắc-kỳ nên mua mà xem, lời lẽ nói rất dễ dàng lý-thú.

Số 87

NGỌC-KIỀU-LÊ

(Chuyện một người nữ-sĩ có tài nhà ngọc phun châu, lại giữ được giá trong tuyết sạch, đáng làm gương cho bọn quần-thoa. Xem chuyện này thì đủ biết rằng các bậc danh-nhân ở trên thế-giới từ xưa đến nay, đều bởi cái tinh-anh trong trời đất chung đúc mà nên, thợ Tạo há có phân biệt nam-giới và nữ giới.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tô-hữu-bạch nói :

— Đại-huynh đã có lòng giúp thì sáng mai tôi xin đến bái-cầu.

Trương-quĩ-như nói :

— « Nhất ngôn kỳ xuất, tứ mã nan truy », sáng mai để xin đi nói về việc ấy. Đại-huynh là một bậc ngọc-đường kim-mã, lại có hai phong thư của lệnh-tôn và *Ngô* bàn-làm thì việc tất phải thành. Đại-huynh chỉ đợi mà hưởng cái phúc « Động-phòng hoa-chúc » vậy.

Tô-hữu-bạch nói :

— Được như lời nói của đại-huynh thì cơ ấy kể sao cho xiết, sau này sẽ xin báo đền.

Trương-quĩ-như cáo-từ lui ra. *Tô-hữu-bạch* nghĩ thầm : *Bạch* tiểu-thư hãy còn thì mối nhân-duyên của ta mười phần chắc đến tám chín, nhưng vừa rồi ta lại nhận lời nhà *Hoàng-phủ*, biết làm thế nào ? Ông *Hoàng-phủ* kia là một bậc nhân-hậu trưởng-giả, đãi ta rất tử-tế, ta nỡ lòng nào mà dám phụ lời. Nếu nhà *Hoàng-phủ* có một người thì còn có thể kiếm-toàn được, nay nhà *Hoàng-phủ* lại có những hai người thì ta biết nói làm sao. Hôm trước *Trai-thần-tiên* xem bói, bảo ta cứ nhận lời. Ông ta nói, chẳng một câu nào là không ứng-nghiệm, nếu không phải nhân-duyên thì khi nào lại bảo ta nhận lời. Hay là việc *Bạch* tiểu-thư không thể nào thành được.

Sau chàng lại nghĩ thầm : ông Hoàng-phủ là người rất chân thành, khi trước ta đã có nói thực với ông ta, ông ta bảo cứ nên làm-thời hành-quyền, chỉ-bằng ngày nay ta cứ viết một phong thư kỳ lên *Liễu-sinh*, đem sự lấy nói với ông ta, nhờ ông ta thương lượng giúp, có lẽ cũng xuôi việc vậy.

Tô-hữu-bạch nghĩ vậy, liền viết một phong thư. Ngày hôm sau đem đến trao cho *Trương-quĩ-như*, nói là của một người bạn nhờ đưa đến ông *Hoàng-phủ ở Cẩm-thạch-thôn* đó. *Trương quĩ-như* vâng lời, đứng dậy đi ngay. *Tô-hữu-bạch* cáo-từ các quan ở *Chiết-giang*, rồi cũng đi sang *Kim-lăng*.

Lại nói chuyện *Bạch* tiểu-thư và *Lư* tiểu-thư từ khi *Bạch* thị-lang đi khỏi, hai chị em cứ hàng ngày cùng nhau đàm-luận thơ-văn. Một hôm bỗng thấy người giữ cửa đệ hai phong thư vào : một phong của *Ngô* bàn-làm và một phong của *Tô* ngự-sử.

Nguyên mọi khi *Bạch* thị-lang ở nhà, các thư-tín mang lại cũng đều do tay *Bạch* tiểu-thư xem cả, hôm ấy *Bạch* thị-lăng đi vắng, *Bạch* tiểu-thư cùng *Lư* tiểu-thư mở xem, thấy phong thư nhất của *Tô* ngự-sử, trên đề mấy chữ rằng :

« *Niên-đệ Tô-uyên đốn-thủ bái* ».

Trong thư nói như sau này :

« *Từ khi đại-huynh về hưu, cùng đệ cách biệt, thấm-thoắt đã mấy « năm nay.*

« *Đại-huynh cao-ngoạ ở chốn Đồng-« sơn, uống rượu ngâm thơ, cái phúc « thanh - nhàn, khiến người thèm « muốn, hỏi-thăm chiếc thân hình-« dịch của đệ, càng nghĩ càng thêm « hổ-thẹn trong lòng.*

« *Xá-điệt là Tô-hữu-bạch, nguyên « quán tại Kim-lăng, bấy lâu nay « vẫn ám-tin đoạn tuyệt. Hồi năm « ngoái cùng đệ gặp-gỡ, đệ nghĩ mình « hiềm-muộn, đã nhận làm con.*

« *Nay xá-điệt vào thi, may được « liên tiệp, lạm bổ làm một chức ở « Chiết-giang. Tuổi đầu đang độ xuân-« xanh, nhưng hiện vẫn chưa lấy « vợ.*

« *Đệ nghe nói lệnh-ái đây u-nhàn « yểu-điệu, có đức quan-thư, cho nên « xá-điệt mơ tưởng đêm ngày, chỉ « muốn kết duyên cầm-sắt. Vậy đệ « cũng chiều lòng con trẻ mà dám « đem việc ấy làm rác tai đại-huynh.*

« *Đại-huynh quá yêu, cho xá-điệt « được dự ngôi đông-sàng thì ơn ấy « cắm kích xiết bao. « Nếu vì lẽ chi « không nhận lời cho, đệ cũng xin « cám lòng, không dám bắt-chước « như ai, gây sự hiềm-thù mà để tiếng « cười cho đồng-bối.*

« *Kính dâng mấy chữ, mong đợi « giai-âm* ».

Hai tiểu-thư xem xong, mừng rỡ xiết bao, lại mở phong-thư của *Ngô* bàn-làm ra xem, thấy trên đề mấy chữ rằng : « *Quyến-đệ Ngô-khuê đốn thủ bái* ».

Trong thư nói như sau này :

« *Hồi năm ngoái đệ vội-vàng về sự « tiến Kinh, không ngờ bị đứa gian-« nhân lập kế, mượn bức thư của đệ, « để toan làm cho huynh-ông phải « mê-hoặc. Dẫu rằng trò ma chước « quỉ không thể lừa nổi huynh-ông, « nhưng cái tội so-lược vô ý, đệ xin « cam chịu.*

« *Đầu xuân năm nay về Kinh phúc « mệnh, được gặp chàng Tô, hỏi « chuyện đầu đuôi, mới biết cái lầm « khi trước. Chàng Tô vừa rồi thi đỗ « tiến sĩ, bổ ra làm quan ở Chiết-« giang, tiện đường vào bái-yết « huynh-ông, huynh-ông trông người, « sẽ biết là tay tài-tuấn.*

« *Bấy lâu kén rể rất khó, ai ngờ « ngày nay lại được dễ dàng, Chẳng « bao lâu đệ lại cáo-giả trở về, sẽ xin « đến mừng, trước hết hãy gởi bức « thư này, nếu huynh-ông chuẩn cho « thì thật may lắm.*

« *Tình dài giấy ngắn nói không hết « lời* ».

Hai tiểu-thư xem xong, vui mừng kể sao cho xiết. *Lư* tiểu-thư liền đứng dậy mà rằng :

— Em xin có lời mừng chị !

Bạch tiểu thư đáp rằng :

— Một sự mừng chung, sao em lại nói thế ?

Lư tiểu-thư nói :

— Việc nhân-duyên của chị đã có *Tô* ngự-sử đứng hỏi, lại có *Ngô* bàn-làm đứng làm mối, lão-gia (trỏ *Bạch* thị-lang) ta thấy vậy, tất phải bằng lòng. Còn như việc em, dẫu rằng tâm-hứa, nhưng vẫn vô mối, giả-sử chàng *Tô* không nỡ phụ lời, cũng không biết em ở đâu mà tìm. Dẫu có nhận được thư em, tìm đến đây nữa, nhưng lão-gia đây tất sao cũng nặng tình vì chị, khi nào lại chịu cho hai người được thờ chung quân-tử một chàng. Cứ nghĩ như vậy thì việc nhân-duyên của em thật lênh-chênh chưa vào đâu vậy.

Bạch tiểu-thư nói :

— Cứ lấy thế tình mà nói thì mấy lời của em, thật cũng không sai, nhưng lão gia ta há phải là người như thế. Huống chi đã nhận lời cô-mẫu (trỏ *Lư* phu-nhân) thì tấm lòng yên-giấu, tất phải cai cửa chưa như con, khi nào lại phân-biệt thân sơ, khiến chị mang tiếng con người đổ-phụ.

Lư tiểu-thư nói :

— Đã đành rằng thế, nhưng cũng còn nhiều nỗi khó-khăn. Số là chàng *Tô* vừa mới cưới con, có lẽ nào lại dám mở miệng mà ăn cưới chàu. Còn như cũu-phụ em thì ngày nay kêu chồng cho con, sau này sẽ kén người khác cho chàu, cũng không phải là có phụ tấm gì. Em đây là phận nữ-nhi, tất phải vâng lời thân-mẫu và cũu-phụ, khi nào dám cưỡng.

(Còn nữa)

Sau phải đi đò là tin tức đọc đàng từ Bình-định xuống Qui-nhơn mà cũng không ai biết đâu mà nói.

Sau hết mới nghe được một tin khủng khiếp rằng: mới cách hai ba bữa rày chỗ trụ kilomètre thứ 15, người ta có thấy một cái xác người đàn bà chết sình dưới mương nước gần đàng quan lộ, thì làng sở tại đã trình quan địa hạt, và đã có phái quan đến khám, cùng cho là xác người bản nhơn chết đàng, đoan sức làng chôn tại chỗ ấy, hiện đang còn thể chứng dụng nơi mộ đó.

Tin ấy chưa có chi là đích thật, nhưng thân nhân vừa nghe, khác chi bị tiếng sét đánh vào tai! Bèn tới đò đò là tin tức; hỏi ra thì lắm điều khả nghi. Nghe nói có lật được một mảnh áo, nhưn ra hẳn thật là áo cô mặc hôm ấy, còn bỏ gần nơi ấy.

Đó là một tang chứng chắc rồi; lại nghe nói cái thây nổi lên hôm no thì thân thể lõa lồ thì ai nấy đều đoán chắc là cô đã bị quân vô loại thừa đêm tăm tối mà sát nhân đoạt tài rồi đây. Nghe đâu có có đeo đồ nữ trang kha khá.

Thấy thông được các tang bằng ấy thì đã trình quan trên để nhờ mật nã đứa hung thủ.

Sau vở chuyện ra đâu đó đều hay, thì nhờ người quen thuộc đã kèn giùm xe cho cô lên hòm nọ, còn nhờ mặt tên phu xe và số hiệu xe, đã tỏ giác cùng quan trên; thì quan đã bắt tên phu xe mà giam tra.

Nghe nói tên phu ấy khai rằng: lúc đi được một chặng đường thì nó đã bán lại cho tên khác, quan cũng bắt luôn tên phu đó nữa; mà tên ấy hãy còn khai mò hò chưa rõ; nhưng thế nào cũng ra ra mối. Vì nó không tự làm, thì cũng thông đồng cùng kẻ khác, cho nên đã ẩn mặt không tỏ giác ra. Sự thật như hà, và nghĩ làm sao sau nay sẽ biết.

TAM-TÌNH-Y-QUÁN

Ai có bệnh nên biết hiệu «Tam-tình y-quán» ở phố «Mã mây», số nhà 91, Hanoi. Mạch lý bệnh căn biết đích xác; chữa đủ các chứng bệnh, bệnh nguy-trọng, bệnh đã lâu, chữa khỏi được nhiều, hoàn tán cao đan cực tinh tế thần hiệu, để qui-khách xét dùng. Xa xôi viết thơ về kể bệnh, bản-hiệu gửi thuốc đến ngay, gửi cách-lĩnh hóa giao ngân; qui-khách mua buôn thì tính hạ giá. Nghèo cùng quá không có tiền xin thuốc cũng cho.

Còn các thứ thuốc đặc-biệt rất thần hiệu ai uống cũng khỏi:

Bạch-trục, dương mai, hạ cam, trĩ, lậu, mỗi chai 1 đồng, ống thụt 5 hào, thuốc thụt 5 hào.

Bàn ông mộng tinh, di tinh, lậu tinh, loãng tinh, đau bụng, đau tức kinh niên, ho lao, đàm suyễn, bất toại, phù thũng, cổ chướng, mỗi chai 1 đồng.

Đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít huyết đen, khí hư bạch đái, hoặc kinh thấy ra nhiều sinh đau bụng, rức đầu, đau xương, không đẻ, hay có đẻ không nuôi, mỗi chai 1 đồng.

Băng huyết, lệ huyết, tiện huyết, mỗi phong 2 hào.

Trẻ con sốt, ho, kinh, đàm suyễn, tả lị, cam cứu mục, đau mắt màng mộng, mỗi chai 2 hào.

Distillerie du Nord

NGUYỄN-VĂN-MÃO

St. Bd Henri d'Orléans, Hanoi

Mới có một nhà của người Nam-việt được phép lập lên để nhà các thứ rượu mùi, hiệu là ÔNG SAO, hiệu cô quý-quan trông-nom cẩn-thận, so với các thứ rượu đã chế ra bán tại Bắc-kỳ thì khác nhau lắm. xin các quý-khách nhận rõ hiệu rượu ÔNG SAO cho khỏi nhầm.

Bản-hiệu làm quản lý ở Đông-Pháp, bán thứ rượu Rhum Grande Mernue Saint-Pierre, giá rẻ mà lại ngon hơn các thứ rượu Rhum khác.

Bản-hiệu bán buôn, bán lẻ, giá hạ rất rẻ. Xin các quý-khách chiếu cố đến cho.

Ống nói số 367

2075

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-dào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng qui-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-dào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc rất rẻ tiền và rất qui để trị các chứng bệnh như: kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, cơm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình, lại rất là bổ sức cho đàn-bà dẻ, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán **2$25** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, Hanoi.

Bào-đình-Mai dit Kim-Diên

56 nhà 8, con đường Nghĩa-địa, (Rue de la Cimetière)

Ngay cửa nhà thương chó trông sang

HANOI

Nay tôi mới mở xưởng, có làm tủ, bàn, ghế và các thứ, vân vân. Xin các qui-khách dùng gụ, lim, tạp, cũng đủ cả. Giá tôi xin tính hạ và làm thực kỹ. Mới các qui-khách lại mua giùm cho hiệu tôi, xin cảm ơn.

249

Nhà Bán-đồ «TẤM-TẮM» Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Hỡi các người mắc bệnh trĩ, nên xem cho kỹ, đừng có mua thuốc bôi POMMADE ROYER, đừng có ngay lấy tức mà chẳng khỏi lắm.

Ở Paris hỏi tại hiệu bào chế DUPUY, 228, R. St Martin.
Ở Hanoi hỏi tại hiệu Ed. CHASSAGNE

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

RUE PAUL BERT HANOI

Ngày thứ bảy mồng một tháng chạp tây và những ngày sau

CÓ BÁN

Nhiều đồ chơi và quà tết rất có ích

Adr. Tg. MAGARÉUNIS — Téléphone N° 169

HÀNG MỚI VỀ

Enveloppes và chambres à air xe tay

Vải xanh lợp mui thật tốt khổ rộng 1m20 giá 2$20 một thước

Chục xe, vòng bánh, nan hoa, vân vân.

Các hiệu xe nên mua ngay được giá hạ

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS

SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1.800.000 FRANCS

• POUSSE-POUSSE SAIGONNAIS

7, *Boulevard Bobillot, Hanoi*

2069

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

là một vị thuốc bảo không có pha chế nhiều món

Mỗi hoàn 0,50 (từng từ 3 đến 8 hoàn trong 24 giờ)

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT-LÉO VÀ GÂN-CỐT

THUỐC PHÁP — Trữ tại: 6, Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS — Ở PHÁP QUỐC LẠI Á

Cũng có bán tại: Hanoi, Pal CHASSAGNE, Pharmacien, Haiphong, L. DUMAS, Pharmacien, và các hiệu bào chế khác.

Đồng-hồ đeo tay hạ giá

Mỗi cái **1$00**

Thưa các quý khách, những đồng hồ đeo tay của bản-hiệu vì giá bạo quá nên chẳng tôi xin hết giá mỗi cái 1$00 bao chiếu giá không xét thời xin miễn cải khan giọng vang cả xóm xin xem như sau này:

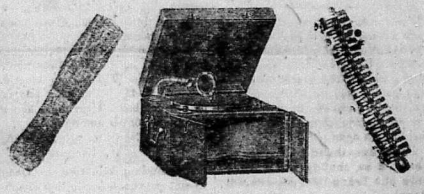
Đồng hồ đeo tay nhỏ tôi thấy giờ	giá trước	5$40	nay	0$40
— 14 —	có kim lý	— 6 00	—	3 00
— 14 —	kim thép và kim vàng	— 4 50	—	2 50
— 14 —	vuông thực xinh	— 9 50	—	4 50

Để các quý-khách chiếu cố nhà á nói mà không bớt giá, chiếu giá trước thời xin tính tặng 1 cái kính ngọng vàng đổi mới và 1 cái hộp kính aluminium vì cả tiền cước nữa. Xin chiếu cố cho.

TONG-YUNE-TAI

49, *Phố hàng Ngang, HANOI*

2049

CHANSON & Cie

58, RUE PAUL BERT, HANOI

Bản-hiệu có bán các thứ máy hát mới về rất rẻ, rất tốt và rất đẹp, và lại có cho thuê cả máy hát và các thứ đĩa, tiếng Bắc, tiếng Huế, tiếng Saigon, tiếng Tàu, tiếng Tây.

Bản-hiệu có bán cả các thứ điếu rất đẹp, rất tốt và hợp cách vệ-sinh.

Bản hiệu mới có thứ mũ «ÉMAILLINE» để lau đĩa hát rất tốt mỗi ống là 0$40. *Nay kính cáo.*

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

釀補

pha với rượu vin GRENACHE

J. BLANC *(cựu nhất hạng bảo-chế)*

Ông L. BLANC *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc vẫn để uống rượu Madère

每朝食前各服一杯沒喱酒或飯後服之

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC

31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2065

KEM NÂU BERTHUIN

Pachod Frères & Cie

2050

Minh tạ lương y

Tôi phải bệnh chỉ ngót 18 năm, mỗi khi đại-tiện đau đớn khó nhọc, sau được Monsieur A. Chi chữa nhà máy giêm, Hanoi giới-thiệu tôi đến chữa tại nhà M. Tchuong-Quay-Lam, 26, phố hàng Đường, Hanoi, là người đã chữa khỏi ông ta vừa xong, sau tôi đến chữa trong 8 tuần lễ là khỏi hẳn, những ngày đang chữa có thể làm lụng, đi lại, được như thường không đau không nói. Chiếu-đại thần khá-đáng.

Vậy tôi xin có mấy lời cảm tạ lương-y và giới-thiệu lương-y cùng các nhà mắc phải bệnh ấy.

LƯƠNG-VỌ-SUNE

Chủ-hiệu Đông-xương-Long

Bai cơ-khí xưởng Hanoi

N° 65, Phố hàng Bồ, N° 65.

LAXO SODYL

Một thứ hạt gạp chất muối của loài quả thì xúi hợt lên.

Là thứ thuốc nhuận tràng rất tốt.

Thứ thuốc tẩy rất dễ dùng.

Trừ bệnh táo cùng các chứng khác vì bệnh táo sinh ra một cách rất chóng, như nhức đầu, đau gan, đau vị, đau ruột, bệnh trĩ, đau đầu ruột, bệnh trẻ, nhọt lở, vân vân.

Thứ thuốc này hiệu nhất, rẻ nhất.

Giá tiền: 1$25 một lọ 10 hay 15 liều

Về phần Đông-pháp có gởi bán tại:

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

55, phố Paul-Bert, Hanoi

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Tại làm sao người mắc bệnh khi hư, thường hay biếng chữa?

Bệnh khí hư sinh ra những nỗi khó khăn thế nào trống không ai nên không biết: sưng hòng quang, sưng nhấp hồ tuyến, sưng đích hoàn, sưng niệu-quản. Mà đàn bà thì bệnh khí-hư sinh ra các bệnh tại phúc bộ càng bệnh tuyệt sản. Nhưng người ta sở dĩ biếng chữa bệnh ấy là vì thuốc chữa không phải ai cũng có thể dùng được. Cách thụt nhiều khi cũng chẳng công hiệu gì. Rửa rảy cũng thế lắm cho được có ích. Tiêm thuốc thì nguy hiểm, nhiều khi thuốc dáng vào người đàn bà không chịu được, thành ra sưng ca, đau thấu, tới rứa. Vì vậy nhiều người có bệnh không muốn chữa nữa. Nhưng ai đã biết vị thuốc *Santal Monal* là vị thuốc qui hóa mà uống vào dễ chịu lắm, thì có bệnh lắt chữa ngay. Thuốc ấy uống vào lâm cho dễ tiêu hóa, mà không sinh ra những nỗi khó khăn cùng là không làm sưng niệu-quản toàn bộ. Thuốc ấy lại có công hiệu quản, làm cho thêm số niệu thấy. Vì vậy nhiều mắc phải bệnh khí hư, chớ nên quên dùng thuốc *Santal Monal*, và dùng thuốc ấy thì bệnh chúng khỏi mà tránh được những nỗi khó khăn.

Ở các hàng bào-chế to cửa cả bốn cả.

2056

HUILE-PEINTURES-VERNIS

MARQUE DÉPOSÉE

GIU-ICH • HAIPHONG

COQ D'OR

Hiệu GIU-ÍCH tức là Công-ty C.H.U-VĂN-MINH ở Haiphong, đường Sadi-Carnot, số 115 có nhà máy nấu dầu và chế các thứ sơn tây đủ các mài đặt dấu CON GÀ VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng-bào chiếu cố nói hoa, cứ viết thư cho bản-hiệu lấy mẫu, sẽ xin gửi biếu ngay.

2056

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)